

Čís. 14640.

Vodní družstva.

Nedoplatky plnění, k nimž zavazuje členství ve vodním družstvu — ať povinné, ať dobrovolné —, požívají, pokud nejsou starší tří roků a pokud jde o úhradu jich z výtěžků vnucené správy nemovitosti, přednostního práva zástavního hned za státními daněmi a veřejnými dávkami. Nezáleží na tom, jde-li o řádné členské příspěvky či o závazky vztahující se na náklady zařizovací a udržovací, ať řádné, ať mimořádné.

Vodním družstvem ve smyslu vodního zákona jsou jen družstva utvořená k účelům uvedeným taxativně v § 53 vod. zák. čís. 93/1869 ř. z., resp. v § 52 mor. vod. zák. čís. 65/70 z. z. mor.

(Rozh. ze dne 24. října 1935, R II 212/35.)

Prv ý s o u d nevyhověl návrhu vodního a vodovodního družstva v K., by mu byla uhrazena podle § 120 ex. ř. ze správních výtěžků vnucené správy v přednostním pořadí částka připadající na zařizovací a udržovací náklady. D ů v o d y: Podle § 120 ex. ř. jest zapravovati bez dalšího řízení z výtěžku vnucené správy výdaje, které sebou nesou vnucená správa a obyčejné hospodářské užívání nemovitosti. K těmto výdajům zejména patří daně s přírážkami, dále jiné veřejné dávky z nemovitosti placené. Částky uplatňované oběma družstvy nelze však počítati k těmto pravidelným dávkám. Vodovodní družstvo jest sice zřízeno podle zásad a pravidel vodních družstev podle vodního zákona, jest však družstvem, u kterého jest členství dobrovolné a osobní, nikoliv reální, a nemá tedy toto družstvo nárok na přednostní uspokojení. Obě družstva pak nemají nárok na přednostní uspokojení, poněvadž se nejedná o pravidelné příspěvky, které má § 120 ex. ř. na mysli, nýbrž jedná se, jak zřejmo ze správních spisů, o jednotný oživovací náklad, který nemá přednostního práva. R e k u r s n í s o u d uznal podle návrhu. D ů v o d y: Příspěvky družstvům, o které tu jde, nelze sice považovati za veřejné dávky ve smyslu § 120 čís. 1, po případě čís. 2 ex. ř., avšak prvý soud přehlíží, že tu jde o družstva, která se ustanovila ve smyslu moravského vodního zákona (zák. ze dne 28. srpna 1870 čís. 65 z. z.). a jejichž právní existence byla podle § 56 cit. zák. okresním úřadem v M. K. potvrzena. Podle § 63 vodního zákona ze dne 30. května 1869 čís. 93 ř. z., jakož i podle § 61 cit. zemského vodního zákona jest pak majitel pozemků ve svazek společenství vzatých členem společenstva a jest zavázán k plnění z tohoto poměru vyplývajícimu. Tato povinnost jest břemenem pozemků a má až do částky tříletých zadrželostí přednost před jinými reálními břemeny bezprostředně po daních a veřejných dávkách. Vodní zákon nerozeznává mezi družstvy dobrovolnými a družstvy členstvím povinným, pokud jde o reální povahu uvedených břemen. Rovněž nerozeznává vodní zákon, pokud jde o příspěvky mezi náklady zařizovacími nebo udržovacími, řádnými nebo mimořádnými. Ježto pak z předložených dokladů plyne, že stěžovateli uplatňované příspěvky pozůstávají po právu a nejsou starší tří let, bylo stížnostem vyhověno.

Nejvyšší soud, zrušiv usnesení obou soudů, uložil prvnímu soudu nové rozhodnutí.

Důvody :

V souzené věci jde jednak o vodovodní družstvo v K., jednak o vodní družstvo tamtéž. Obě tato družstva se domáhala toho, aby jejich pohledávky, soudu oznámené, byly zapraveny přímo ze správních výtěžků vnucené správy. Příslušné návrhy nepozbyly účinnosti tím, že vnucená správa, o kterouž jde, byla zrušena podle pravoplatného usnesení ze dne 8. března 1934 a že konečný účet vnuceným správcem složený byl exekutivním soudem schválen, ježto přebytek vyplývající ze závěrečného účtu, podaného po zrušení vnucené správy, může býti vydán dlužníku sice bez rozdělovacího řízení podle §§ 122 a 128 ex. ř., ale teprve po tom, když byly zapraveny výdaje v § 120 ex. ř. dotčené (viz rozh. býv. vídeňského nejvyššího soudu Gl. U. N. F. 4645). Že k těmto výdajům náleží též plnění závazků ze členství k vodnímu družstvu vzniklých, nemůže býti pochybno, hledí-li se k ustanovení § 120 čís. 1 ex. ř. a § 62 vodního zákona ze dne 30. května 1869 čís. 93 ř. z. (§ 61 moravského vodního zákona ze dne 28. srpna 1870 z. z. čís. 65). Ustanovení § 62, resp. § 61 cit. zákonů vztahuje se jak na družstva dobrovolná, tak na družstva s členstvím povinným a nesejde proto na tom, bylo-li v souzené věci vodovodní družstvo v K. jen družstvem dobrovolným. Dále plyne z citovaných zákonů, že pro plnění závazků z poměru družstevního vzniklých vyhrazení pro tříleté nedoplatky přednostní právo zástavní hned v pořadí za státními daněmi a veřejnými dávkami a že závazky tyto nejsou omezeny pouze na řádné členské příspěvky, nýbož zahrnují v sobě veškeré závazky z poměru zmíněného vzešlé, ať se vztahují na náklad zařizovací nebo udržovací a ať jsou řádnými nebo mimořádnými. Lhůta v § 120 čís. 1 ex. ř. dotčená nedoznala změny ani ustanovením § 265 zák. čís. 76/27, týkajícího se jen přímých daní. Jde však o další právní otázku, náleží-li vodovodní družstvo v K. k vodním družstvům jmenovaným v § 53 vodního zákona čís. 93/1869 ř. z., pokud se týče v § 52 mor. vod. zákona, jelikož jen takovým družstvem byla propůjčena výhoda podle § 62, resp. § 61 svrchu citovaných zákonů, a ježto účely v § 53 zák. čís. 93/1869 ř. z. (resp. § 52 moravského vodního zákona), pro něž může býti utvořeno vodní družstvo, jsou uvedeny v zákoně taxativně, pročez spolčení (associace) k jiným účelům nemohou býti pokládána za vodní družstvo ve smyslu vodního zákona (Budw. 3250 A, 1903). Touto otázkou se nižší soudy neobíraly a nezjistily skutečnosti k jejímu řešení potřebné a dále nezjistily, zdali sporné dávky byly dlužníku předepsány statutárním způsobem (čís. 10648 sb. n. s.) a zda ve skutečnosti jde jen o nedoplatky, jež nejsou déle než tři leta

Čís. 14641.

Pracovní spory.

Převyšuje-li hodnota sporu 300 Kč, může odvolací soud — nejde-li o odvolání vznesené do rozsudku prvního soudu pro zmeškání jen z dů-